

KURIER Wileński

WTOREK, 29 PAZDZIERNIKA 1991 R.
Nr 211 (11697)

W rządzie republiki

WILNO (ELTA). 25 października odbyło się posiedzenie rządu republiki, na którym przewodniczył premier G. Wagnorius. Z uwagi na to, że w ostatnim okresie znacznie zmniejszyły się dostawy towarów z innych zasobów materiałowych dla Litwy ze Związku Sowieckiego, rząd przewidział w tej sytuacji środki dla obrony interesów gospodarczych Litwy. Rozpatrzo-

no inne kwestie stabilizacji gospodarczej.

Omówiono projekty uchwał w sprawie kompensaty za pozostawiane domy mieszkalne i mieszkania osobom, wyjeżdżającym z Litwy na stałe do innych państw, trybu oszacowania przedsiębiorstw i innych obiektów prywatyzowanych za walutę wymienną. Rozpatrzono też inne kwestie.

Wizyta w USA

WILNO (ELTA). 26 października na zaproszenie Instytutu Hudsona Stanów Zjednoczonych Ameryki, który opracowuje niektóre programy rozwoju gospodarczego państw bałtyckich, do Waszyngtonu udali się premier Republiki Litewskiej Gediminas Wagnorius i sekretarz rządu Kestutis Cizlikas. Tam do delegacji rządowej Litwy dołączyli się przebywający obecnie w USA kierownik biura Aleksandras Aščala i minister międzynarodowych więz gospodarczych Wytėnis Aleskaitis, grupa ekonomistów.

Podczas wizyty przewidziane są spotkania delegacji litewskiej z wiceprezydentem USA D. Quayle, zastępcą sekretarza stanu L. Eagleburgerem, innymi urzędnikami administracji, bankowcami, przedstawicielami biznesu. Przewidziano również spotkania z kierownikami Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Premier G. Wagnorius i inni członkowie rządu Litwy zostali zaproszeni na spotkanie z przedstawicielami wspólnoty Litwinów

USA, Kanady, świata, wezmą udział w posiedzeniu sejmiku Narodowego Komitetu Wyzwolenia Litwy.

W drodze do USA premier Republiki Litewskiej G. Wagnorius zatrzymał się na krótko na lotnisku warszawskim Okęcie. W czasie krótkiej rozmowy z dziennikarzami G. Wagnorius, odpowiadając na pytanie, czy już został przezwyciężony kryzys w stosunkach litewsko - polskich, oświadczył, że w ogóle taki kryzys nie istniał, podobnie, jak nie było obiektywnych przyczyn do jego powstania. „Chciałoby się wierzyć, że oba sąsiadujące ze sobą państwa mogą pomyśleć nie przestrzegając umianych norm międzynarodowych w rozstrzygnięciu problemów mniejszości narodowych. I Litwa, i Polska mają wiele innych wspólnych problemów we wszystkich dziedzinach życia”, powiedział G. Wagnorius. Wyraził on również przesądzenie, że po niewielkim zredagowaniu zostanie podpisana litewsko - polska deklaracja polityczna.

Spotkanie w Utenie

Wczoraj w ubiegły piątek przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis przebywał w Utenie.

W siedzibie rady rejonowej i samorządu przewodniczący Rady Najwyższej spotkał się z kierownictwem, deputowanymi, pracownikami samorządu rejonu, przewodniczącymi i starszymi rad gminnych, przedstawicielami partii i organizacji społecznych. W spotkaniu uczestniczył deputowany do Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Albertas Miszkis i Saulius Szaltenis.

Przy miejscowym Domu Kultury Wytautas Landsbergisa powitali mieszkańcy Uteny. Na skwerku posadził on ku pamięci dąbek. Następnie w DK przewodniczący Rady Najwyższej spotkał się ze społeczeństwem miasta. Sala była wypełniona maksymalnie.

Gość opowiedział o sytuacji politycznej i gospodarczej Litwy, najważniejszych zadaniach, odpowiedział na pytania.

(ELTA)

Konferencja naukowa

26 października w Wielkiej Auli Uniwersytetu Wileńskiego odbyła się konferencja Karty Obywatelskiej Republiki Litewskiej i Związku Naukowców Litwy. „Państwo polityka w dziedzinie nauki i studiów”.

Przemówienie powitalne do uczestników konferencji wygłosił przewodniczący Rady Najwyższej Litwy Wytautas Landsbergis. Doktor filologii Wytautas Kubilius odczytał odezwę Karty O-

bywatelskiej Republiki Litewskiej do naukowców Litwy.

Referat na temat reformy nauki litewskiej, statusu uniwersytetów, problemów rozwoju badań fundamentalnych, integracji nauki i studiów wygłosił profesor Bronius Kuzmickas, rektor Uniwersytetu Wileńskiego, profesor Rolandas Pavilionis, profesor Bronius Grigelionis, profesor Rimantas Sližys.

Informację o państwowej po-

List na temat aktualny

Prywatyzacja pod społeczną kontrolą

Drogi Rolniku Wileńszczyzny! Znowu dożyliśmy chwili, gdy diametralnie się zmienia nasz status prawnego - wylewalski. Zmienią się też ogólny stosunek do własności - własność społeczną znowu przechodzi w ręce prywatne. Ten proces jest dość skomplikowany i dla zwykłego rolnika (sądzimy według własnej wsi Mereszany) często trudny do zrozumienia.

Ale do spraw prywatyzacji jeszcze w tym liście wrócimy. A teraz kilka słów na temat obywatelstwa RL. Musimy się określić i przyjąć to obywatelstwo, jeżeli chcemy być gospodarzami na ziemi naszych ojców i dziadków. Opieszłość mieszkańców Wileńszczyzny w składaniu deklaracji obywatelstwa Litwy jest wynikiem niskiej świadomości politycznej rolników. Sami pozbowiamy się szansy otrzymania ziemi na własność, w jaki tam kiedyś należało do naszych przodków. Dlatego apelujemy do mieszkańców Wileńszczyzny - składajmy deklarację obywatelstwa Litwy, bo termin upływa 3 listopada br. Rozumiemy, że spora część mieszkańców wsi stanowią ludzie starszy, dla których wybranie się do gminy w celu złożenia takiej deklaracji może być sprawą kłopotliwą. Dlatego radzimy skorzystać z naszego przykładu. Po prostu przejdźmy do naszej wsi dwu urzędników, którzy wszystkim staruszkom w ciągu dnia wypisali zaświadczania.

A teraz o prywatyzacji. Proces ten u wielu rolników budzi mnóstwo pytań, na które nie mogą znaleźć odpowiedzi. I oto co w związku z tym postanowiliśmy uczynić w swoich Mereszanach - wsi liczącej ponad 300 mieszkańców. Otóż mamy zamiar powołać własną komisję ds. prywatyzacji. Nasza komisja będzie tłumaczyła ludziom, co się im w związku z prywatyzacją należy, określimy, ile ziemi należy się każdemu z nas. Rozumiemy, że od tego będą specjalne służby ds. reformy rolnej, lecz nam chodzi o to, aby proces prywatyzacji kontrolować oddzielnie. Rolnicy już raz padli ofiarą kolektywizacji. Nie chcemy jeszcze raz zostać pokrzywdzeni, nie pozwolimy, by ktoś obcy na prawo i na lewo rozdawał ziemię naszym ojców. Poza tym musimy uświadamiać mieszkańców wsi, by tak łatwo nie wyrzekali się

własnej ziemi, by nie sprzedawali jej za małą kompensatę. Są ludzie, którym zależy na tym, a byśmy się wyrzekli ziemi naszych ojców.

Drogi Rolniku uśmiechnij się ciężką pracą na roli, liczymy na Twoje zrozumienie i poparcie. Pamiętajmy, że od nas samych zależy poprawa naszego bytu i los naszej ukochanej Ziemi Wileńskiej. Mamy nadzieję, że społeczne komisje ds. prywatyzacji złożone z rolników powstaną w każdej wsi, że się będziemy dzielić swoim doświadczeniem, wspierać wzajemnie i że się połączymy. Od tego zależy nasza przy-

szłość w wolnej i niezależnej Litwie... chcielibyśmy dodać „demokratycznej”, lecz to już i do Ciebie, Rolniku, od każdego z nas zależy, czy będzie ta Litwa demokratyczną. Jedno jest pewne - ludzie pracujący na roli nie dzielą nikogo według narodowości. Wszyscy jesteśmy obywatelami Litwy, a jeżeli jeszcze nie jesteśmy - to będziemy.

Eugeniusz BOGDAN,
Stanisław WINCKIEWICZ,
Tadeusz SUGINT

Rejon wileński,
wieś Mereszany

OD REDAKCJI: Uważamy, że idea tworzenia wileńskich społecznych komisji ds. prywatyzacji jest słuszna, a przykład wsi Mereszany godny naśladowania, szczególnie sposób, w jaki tam rozstrzygnięto problem obywatelstwa. Ciekawi jesteśmy, co o tym sądzą inni rolnicy? Chętnie udośćpełnimy im swoje lamy.

Ale z tworzeniem społecznych komisji ds. prywatyzacji nie należy zwlekać. Pamiętajmy, że na mocy uchwały nr 1-1629 RN RL (z 30 lipca 1991 r.) od 1 li-

stopada 1991 r. wobec przedsiębiorstw likwidowanego (reorganizowanego). Kolejne organy zarządzania (zarząd kolchozu, zarząd dyrektorów, rada nadzorcza, zebranie ogólne) tracą swą pełnomocnictwa. Do przeprowadzania reformy rolnej powoływane są gminne służby reformy rolnej. W tej sytuacji rolnicy powinni uważać, by się nie znaleźć na marginesie spraw, które decydują o ich dalszym losie.

OBIETNICA NIEZAKŁOCANIA LOTÓW

Rząd Republiki Litewskiej otrzymał depeszę, w której komunikuje się, że na polecenie szefa sztabu głównego obrony przeciwlotniczej ZSRR dozwolone są loty samolotów z państw bałtyckich za granicę i zza granicy do

państw bałtyckich na mocy decyzji służb komunikacji państw po uprzednim poinformowaniu ZSRR. Depeszę podpisał pułkownik Rudofius.

Biuro prasowe rządu

Pierwszy śnieg.

Fot. S. Najmowicz

lityce w dziedzinie nauki i studiów złożył wicepremier rządu Republiki Litewskiej Algis Dobrowolskas.

Przemawiający w dyskusji kandydaci do Rady Naukowej Litwy, inni naukowcy poruszyli kwestie reorganizacji wyższych uczelni i instytucji naukowych, finansowania badań, wyposażenie techniczne, ustalenia priorytetów, rozwijania więzi międzynarodowych i inne aktualne problemy.

(ELTA)

Jeżeli chcecie zostać właścicielem mieszkania

Ustawa o prywatyzacji mieszkań obowiązuje od 30 czerwca br. do 30 września 1992 r. Zdecydować, czy kupić mieszkanie i złożyć podania w samorządzie należy do 31 grudnia br.

1. KTO MA PRAWO KUPIĆ DOM MIESZKALNY, MIESZKANIE

Przy sprzedaży domów mieszkalnych, mieszkań należy przede wszystkim ustalić, czy osoby, które pragną je nabyć, mają takie prawo. W myśl ustawy o prywatyzacji mieszkań prawo do nabycia domu mieszkalnego, mieszkania mają osoby, które do 3 listopada 1989 r. stałe mieszkały na terytorium Litwy i w dniu wejścia w życie tej ustawy były najemcami domu mieszkalnego, mieszkania albo członkami ich rodzin, albo w którym po uprząstwowaniu trybie został przydzielony lokal mieszkalny. Zatem dom mieszkalny, mieszkanie mogą nabyć tylko te osoby, które odpowiadają tym ustalonym ustawowo warunkom.

Podstawowym warunkiem jest to, że kupując mieszkanie osobą do 3 listopada 1989 r. musiała stałe mieszkać w Republice Litewskiej. Warunek ten jest nieodwołalny w obu przypadkach:

- 1) gdy osobie lokal mieszkalny został przydzielony przed dniem wejścia w życie ustawy i
- 2) gdy został on przydzielony po uprząstwowaniu się ustawy.

W uchwale w sprawie uprząstwienia ustawy w punkcie 3 ustalono, że "warunek, według którego prawo kupienia domu mieszkalnego, mieszkania mają tylko te osoby, które przed 3 listopada 1989 r. stałe mieszkały na terytorium Republiki Litewskiej, nie stosuje się wobec obywateli Republiki Litewskiej". Czyli obywatele Republiki Litewskiej, którzy po 3 listopada 1989 r. przybyli do Republiki Litewskiej na zamieszkanie i w ustalonym trybie otrzymali mieszkanie, mogą je kupić. Osoby, nie mające obywatelstwa Republiki Litewskiej, przybyłe na stałe zamieszkanie po 3 listopada 1989 r., w myśl tej ustawy nie będą miały prawa do nabycia najmowanego mieszkania. Po przyjęciu obywatelstwa Republiki Litewskiej uzyskają one takie prawo.

2. DEFINICJA NAJEMCY

Ustawa ustala, że nabyć dom mieszkalny, mieszkanie mogą tylko najemcy tego domu lub mieszkańcy i członkowie ich rodzin. W tym przypadku najemcą jest osoba, w której imieniu sporządza się umowę o wynajmie lokalu mieszkalnego państwowego lub społecznego funduszu mieszkaniowego.

Członkami rodziny najemcy jest współmałżonek najemcy, ich dzieci (w tym dzieci przybrane) i rodzice (rodzice przybrani). Za członków rodziny najemcy mogą być uznani inni krewni i niekrewni na ich utrzymaniu, jeżeli mieszkają razem z najemcą i prowadzą wspólnie gospodarstwo.

Prawo do nabycia domu mieszkalnego, mieszkania osoby te mają, jeżeli mieszkały razem z najemcą i prowadziły wspólne gospodarstwo w dniu wejścia w życie uchwały.

Zamieszkałe razem z najemcą zameldowane w tym mieszkaniu osoby, o ile nie są i nie mogą być uznane za członków rodziny najemcy, nie mają prawa do kupna mieszkania.

Należy wiedzieć, że zamieszkałe wspólnie z najemcą członkowie jego rodziny mają także prawo na mieszkanie, jak i najemca. Pod tym względem wszyscy są równi. Formalne prawne uznanie prawa na powierzchni mieszkalną zamieszkałych wspólnie najemcy i członków jego rodziny, a zatem prawa do nabycia mieszkania jest ich zameldowanie w tym pomieszczeniu mieszkalnym. Dlatego też jedynie zameldowani w tym mieszkaniu najemca i członkowie jego rodziny mogą kupić mieszkanie. Powiedzmy, w mieszkaniu syna w Wilnie razem z nim mieszka matka, zameldowana w mieszkaniu córki w Panewożysie. W tym przypadku matka nie będzie mogła kupić mieszkania razem z synem.

Zamieszkałe wspólnie opiekun nie może wykupić mieszkania podopiecznego, ponieważ nie nabywa prawa na mieszkanie podopiecznego.

3. ZNACZENIE DATY WEJŚCIA W ŻYCIĘ USTAWY

Istotny jest warunek ustawy, według którego kupić dom mieszkalny, mieszkanie mają prawo osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy (30 czerwca) były najemcami kupowanego domu mieszkalnego, mieszkania bądź członkowie ich rodziny. Oznacza to, że kupić mieszkanie będą mogli tylko ci najemcy i członkowie ich rodziny, którzy 30 czerwca 1991 r. mieszkali w tym mieszkaniu, o ile tego dnia o mieszkaniu, o ile tego dnia osoba mieszkała nie w tym mieszkaniu, w którym mieszka obecnie najemca mieszkania lub członek jego rodziny, nie przysługują jej prawo do nabycia najmowanego obecnie mieszkania. Np. 30 czerwca 1991 r. w mieszkaniu córki na prawach członka rodziny mieszkała jej matka. 15 września wymeldowała się i zamieszkała na stałe u syna. W tym przypadku, gdy syn będzie kupował mieszkanie, matka nie będzie miała prawa do kupna, gdyż w dniu wejścia w życie ustawy nie była członkiem rodziny najemcy mieszkania (syna).

4. UMOWA O KUPNIE DOMU MIESZKALNEGO, MIESZKANIA

Ustawa wymaga, aby najemca domu mieszkalnego, mieszkania, członkowie jego rodziny, w tym również czasowo nieobecni, posiadający prawo do kupna domu mieszkalnego lub mieszkania, porozumieć się w sprawie jego kupna.

Najemca i członkowie rodziny powinni się porozumieć:

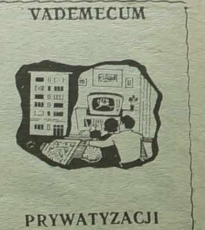
- 1) czy kupić dom mieszkalny, mieszkanie;
 - 2) na czyje imię sporządzana będzie umowa o kupnie - sprzedaży;
 - 3) kto zostanie właścicielem (współwłaścicielami) kupowanego domu, mieszkania.
- Szczególnie ważne jest, aby kupujący dom mieszkalny, mieszkanie porozumieć się co do tego, kto zostanie jego właścicielem (współwłaścicielami). Zgodnie z umową właściciel (współwłaścicielami) może zostać jedna osoba, kilka bądź wszyscy mający prawo do kupna domu mieszkalnego lub mieszkania niezależnie od zaistnowanych środków. Są to niezbędne warunki umowy. Oprócz nich w umowie należy przewidzieć części praw własnościowych współwłaścicieli, formę rozdzielenia się za nabycia mieszkanie oraz źródła dochodu, komu się zleca złożenie podania na kupno mieszkania oraz sporządzenie umowy o kupnie - sprzedaży. Im dokładniejsza będzie umowa, tym łatwiej będzie kupić mieszkanie, a ponadto zapewnione zostaną gwarancje majątkowe właścicieli.

Umowę o kupnie domu mieszkalnego, mieszkania podpisują wszystkie mające prawo do jego nabycia pełnoletnie osoby. W umowie ma być wskazana wola czasowo nieobecnych (nauka w wyższej uczelni, służba wojskowa, praca w ekspedycji itp.) osób niezamieszkałych w tym mieszkaniu podczas jego kupna. Z tymi osobami również należy się porozumieć co do kupna mieszkania, gdyż czasowo nieobecny przysługują prawo do posiadania mieszkalnego i mają oni prawo to pomieszczenie wykupić. O ile czasowo nieobecny nie może podpisać umowy (np. nie może w tym czasie powrócić z zagranicznego stażu), ma napisać odpowiednie upoważnienie.

O ile chociażby jeden z posiadających prawo kupna domu mieszkalnego lub mieszkania najmówców czy pełnoletni członek jego rodziny nie podpisał umowy, umowa o kupnie - sprzedaży nie będzie zawarta. Spory co do umowy o kupnie domu mieszkalnego, mieszkania w trybie sądowym nie są rozpatrywane.

5. TRYB ZATWIERDZANIA UMOWY

Umowa o kupnie domu mieszkalnego, mieszkania ma być zatwierdzona notarialnie. Nie oznacza to jeszcze, że taką umowę ma zatwierdzać wyłącznie notariusz. Dodatkową ustawą o notariacie państwowym (Dziennik Ustaw, 1991, nr 23-255) zakłada, że umowę może też zatwierdzić przedsiębiorstwo państwowe, instytucja, organizacja, w której osoba pracuje, urząd mieszka-

niowy (starostwo) według miejsca zamieszkania, stacjonarny zakład leczniczy, kierownictwo jednostki wojskowej, administracja w miejscu odbywania kary skazanego i kapitan statku dalekiej żeglugi.

Umowę o kupnie mieszkania najlepiej jest zatwierdzać w urzędzie mieszkaniowym (starostwie) zgodnie z miejscem zamieszkania. W miejscu zamieszkania umowy mają się stawiać najemcy, mający prawo kupna mieszkania oraz pełnoletni członek jego rodziny. Zatwierdzający umowę urzędnik powinien się przekonać, czy wszyscy są zgodni co do warunków, sprawdzić tożsamość przybyłych osób.

Umowę podpisuje się w obecności urzędnika uprawnionego do jej zatwierdzenia. Notarialnie zatwierdzoną umowę złącza się do podania w sprawie kupna mieszkania. Podanie wraz z umową wręcza się służbie prywatyzacji mieszkań, która załatwia dalsze sprawy związane z kupnem mieszkania.

6. UMOWA KILKU RODZIN W SPRAWIE KUPNA MIESZKANIA

Przy kupnie mieszkań, które na mocy osobnych umów o najmie wynajmowane są kilku najemcom (mieszkania ze wspólną kuchnią) dodatkowo sporządza się umowę wszystkich najmówców o kupnie takiego mieszkania. Umowa ta zatwierdzana jest w tym samym trybie, co i umowa najemcy oraz członków jego rodziny o kupnie mieszkania.

Pomieszczenia mieszkalne, wynajmowane w mieszkaniu, przekształconym w bursę (np. w 3-pokojowym mieszkaniu mieszkają trzy rodziny), ich najemcy kupują w tym samym trybie, co i mieszkania ze wspólną kuchnią.

Laimontas GASUINAS, st. radca wydziału prawnego Rady Naukowych („Litujows Aidas“)

Nasze biuro chętnie ci pomoże

Prywatyzacja mieszkań ruszyła na dobre. Pełne ręce roboty mają starostwa oraz Republikanki Biura Inwentaryzacji, Projektowania i Usług. Pomimo że proces wykupienia mieszkań w pełni, jest jeszcze sporo niejasności, znaków zapytania. Ludzie nie są dokładnie poinformowani ile, kiedy i za co będą właściwie płacić. Uwzględniając duże zainteresowanie tą sprawą, grupa ekonomistów, konsultantów prawnych oraz pracowników odpowiedzialnych służb wydała specjalną broszurkę pt. „Jak zostać właścicielem domu, mieszkania?”.

Edycja zawiera komentarze dotyczące ważniejszych przepisów, ustaw o prywatyzacji domów, mieszkań, innych aktów normatywnych, odpowiedzi na pytania dotyczące prywatyzacji domów

— Czy te zawarte tu 245 pytań, ułożyli pracownicy jakiegos biura?

Ułożył je samo życie. Jest to zbiór konkretnych pytań, z jakimi konkretnymi pytań, z jakimi zwracali się zainteresowani do swoich starostw; komisji prywatyzacyjnych, a także, jakie zadawała im ludzie podczas różnych zebrań spotkań itp.

Każda ustawa, bądź uchwała określa tylko ogólny tryb. W praktyce zaś spotykamy się z mnóstwem bardzo różnych przypadków, które wymagają indywidualnego podejścia. Mamy więc 245 konkretnych pytań oraz odpowiedzi z wyjaśniającymi komentarzami. Broszurka ta ma na

mieszkalnych, mieszkań, oszacowania mieszkań i innych warunków i tryb, warunków sprzedaży: cena, trybu rozstrzygnięcia kwestii spornych, obowiązków właściciela i najemcy domu, mieszkania, ich prawa i odpowiedzialność reżimu paszportowego, warunków zawierania i rozwiązywania umów o wynajmie i eksploatacji domów mieszkalnych.

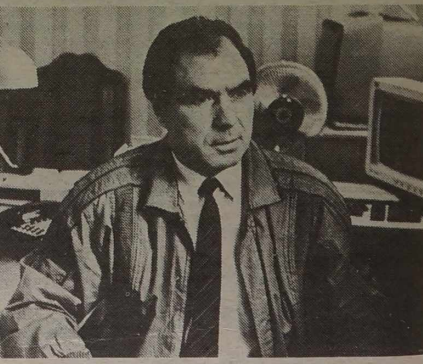
Broszurka zawiera 245 konkretnych pytań i odpowiedzi dotyczących kwestii kupna mieszkań.

Rozmawiam z jednym ze współautorów powyższego wydania, kierownikiem Republikankiego Biura Inwentaryzacji, Projektowania i Usług Bronisławem WAINORASEM.

o to, że pewne sprawy są jeszcze w trakcie wyjaśniania. Jak wiemy, w niektórych kwestiach brakuje jeszcze odpowiednich decyzji rządu. Będą jeszcze drobne poprawki, uzupełnienia, które również będziemy się starali naświetlić w prasie, itp.

— Jakże właściwie funkcje pełni obecnie wasze biuro? Czy w związku z prywatyzacją przybyło obowiązków?

— Jesteśmy biurem, które świadczy usługi inwentaryzacyjne oraz projektowe. Wykonujemy np. projekty domków w sadach, ogrodach itp. Pośredniczymy również w procesie prywatyzacji. Normalnie każdy kto chce ku-

NA ZDJĘCIU: B. Wainoras.

Fot. W. Charin

pić dom, bądź mieszkanie musiałby aż 12 razy odwiedzić różne instytucje. Dzięki naszej pomocy proces ten jest znacznie uproszczony. Praktycznie osoba zainteresowana ma aktualnie do czynienia tylko z własnym starostwem. Przy pierwszej wizycie składa podanie, następnie zapoznaje się z konkretną ceną i po raz trzeci podpisuje już umowę notarialną o własności. Wszystkie inne formalności załatwia nasze biuro. Przed wszystkim przygotowujemy paszport techniczny, ustala-

my procent zużycia obiektu oraz oceniamy go. Oceniając mieszkanie, bądź dom kierujemy się specjalnym rozporządzeniem Zarządu miasta nr 1603 z dnia 26 września br. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem określamy, czy dana dzielnica ma dobre połączenie z centrum, jaki jest stopień zanieczyszczenia oraz odległość od ruchliwych tras. Wszystko to wpływa na cenę (odpowiednio plusuje się, bądź minusuje). Po dokładnej ocenie każdego mieszkania (Dokończenie na str. 3)

Nasze biuro chętnie ci pomoże

(Dokończenie ze str. 2)
(uwzględniając dzielnice, piętro, stan zużycia), wystawiamy ogólną ocenę. Jeśli klientowi to odpowiada, podpisujemy w starostwie zgodę i czeka na dokumenty. Praktycznie po upływie 2-3 miesięcy (w przyszłości będą to robić w ciągu 2-3 tygodni) sporządzamy paszport mieszkaniowy, klient podpisuje umowę o kupnie i jest już pełnoprawnym właścicielem.

— **Powielidz pan, że wszystkie sprawy związane z prywatyzacją należy załatwiać w starostwie, tymczasem widzę, że tu również ludzie przychodzą jeszcze po jakieś zaświadczenia?**

— **Owszem. Chodzi o to, że ludziom w przeszłości wyburzono ich własne domy i nie otrzymali żadnych dokumentów potwierdzających, iż mieli jakąkolwiek własność. Obecnie dla wielu z nich przysługują ulgi, ale muszą mieć takie dokumenty o byłej własności. W naszych archiwach mamy wszystkie księgi i spisy, na których podstawie wydajemy zaświadczenia.**

— **Czy jest to długa procedura?**

— **Nie. Zwykle od chwili zamówienia, po tygodniu pętel może się zgłosić już po odbiór takiego zaświadczenia. Jeśli jest to pilne, za dodatkową opłatą możemy je wydać tego samego dnia.**

— **Czy układacie się w terminach i czy nie zdarzają się jakieś nieporozumienia?**

— **Roboty mamy pełne ręce. Pracujemy nawet sobotami, ale w terminach się raczej układamy i większych nieporozumień jak dotąd nie mieliśmy. Drobne zdarzają się, ale rozstrzygamy je szybko i na miejscu.**

— **Jest pan współautorem wydanej broszurki. Gdzie i za ile można ją nabyć?**

— **Można ją kupić w naszym biurze (Bokszo 10) za dostępną cenę, bo tylko 6 rubli 90 kopiejek.**

— **Dziękuję za rozmowę i życząc powodzenia.**

Julitta TRYK

OD REDAKCJI: Powielidz nasza koleżanka redakcyjna nabyła tę broszurkę, od dziś zaczynamy drukować pytania i odpowiedź zacierpnięte z niej. Czekamy na wasze listy dotyczące prywatyzacji mieszkań.

— **Czy podlegają prywatyzacji mieszkania resortowe?**

— **Tak. Tylko podanie należy kierować nie do starostwa, lecz na imię organizacji, do której dane mieszkanie należy.**

— **Zakład buduje dom mieszkalny, który będzie oddany do użytku dopiero we wrześniu 1992 roku. Czy będą mogła kupić to mieszkanie?**

— **Jak najbardziej, lecz dopiero wówczas, gdy dom będzie wykończony i będzie to już cenny rynek.**

— **Kupując dom chciałyby kupić trochę ziemi koło domu. Czy będą mógł iść?**

— **Na razie nie, bowiem nie ma jeszcze ustawy o sprzedaży ziemi. Samorząd może to ziemię jedynie oddać w arrendę, pobierając odpowiedni podatek.**

— **Czy będą mógł kupić skład, bądź inne podobne pomieszczenie, które potem przekształciłbym w mieszkanie?**

— **Nie.**

— **Czy dwoje osób mieszkających w burście może kupić jednopokojowe mieszkanie i czy oboje mogą być równoprawnymi właścicielami?**

— **Jak najbardziej.**

Dzielnica: tańsza, czy droższa?

Jak już niejednokrotnie informowaliśmy naszych czytelników, cena domu, bądź mieszkania, które chcemy kupić będzie zależała nie tylko od stopnia zużycia, piętra, ale i od dzielnicy. Na podstawie specjalnego rozporządzenia nr 1603 z dnia 26 września br. Zarząd Miejski m. Wilna podzielił domy mieszkalne na trzy zasadnicze kategorie, uwzględniając: 1. odległość od śródmieścia, połączenie z nim oraz innymi dzielnicami (zwiększy się, bądź zmniejszy cenę do 8 proc.), 2. zielony maszyn (zwiększy lub zmniejszy do 2 proc.), 3. hałas (więcej, bądź mniej aż do 10 proc.).

Najbliższe centrum położone są: Starówka (oprócz dzielnicy Uziupio), Zwierzyniec, Aniolok (do ul. Szilo), Żirumai (do ronda Mintes), Snipszki (do ul. Zaigrnio), Wilcza Łapa (do ronda Sawanorui), Naujininkai, Lazdynai (oprócz ul. Szilniamui i Bukcziai), Karolinki. Nieco gorzej pod tym względem (mieszkania będą tu droższe tylko o 2 proc.) jest w Wirszuliszkach, Justyniszkach, Szeszkinie. W centralnej strefie znajdują się Poszytajcie i Fabianiszki. Natomiast mieszkający We-

rek, Baltupiai (do osi ul. Ateities), okolicy Rossy (do ul. Poiockiej), ul. Sawanorui, część dzielnicy Lazdynai (ul. Szilniamui i Bukcziai), Antokol (za rondem troleibusowym), Pilaitie — będą mieli od 2 do 4 proc. zniżki, gdyż dzielnice te są dość odległe od centrum.

Najdalej od centrum rozlokowana jest Nowa Wilejka, Ponary, Nowe Werki oraz Salininkai. Im się należy aż 8 proc. zniżki.

Azkołwiek Wilno jest dość zielonym miastem, w Nowej Wilejce, Naujininkai oraz Snipszkiach i Starówce z powodu braku zieleni mieszkanie będą tańsze o 1-2 proc. — **Dość spore zniżki, bo od 3 aż do 10 proc. będą mieli mieszkańcy niektórych ulic w Szeszkinie, Werkach, ul. Kalwaryjskiej, Wilczej Łapy, Starówki, — gdyż przebiegają tędy ruchliwe trasy samochodowe. Najspokojniej pod tym względem jest — w Poszytajcie, Fabianiszkach, przy niektórych ulicach w Karolinkach. Mieszkania w tych rejonach będą oceniane od 3 do 5 proc. drożej.**

Teresa JELEŃSKA

Minęły dwa treściwe lata

ZEBRANIA SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE W KOLACH ZPL

Widocznie nie omyli się twierdząc, że koło ZPL w Suderwie pod względem swej liczebności i aktywności można umieścić w czołówce pokrewnych kół rejonu wileńskiego. Należy do niego blisko 500 członków, którzy ostatnio licznie zgromadzili się na swe zebranie sprawozdawczo-wyborcze. Dwuletni okres, który upłynął nad przewodnictwem prezesa koła Weroniki Markowskiej znamionowały burzliwe wydarzenia, aktywne życie społeczne. Zorganizowano zespół twórczości amatorskiej, rozszerzono szereg kościelnego chóru, nawiązano ściśle kontakty z Gdynią, dzięki którym grupa dzieci suderskich spędziła wakacje nad wybrzeżem w Trójmieście. Organizowano wyjazdy za granicę również dla dorosłych, szczególnie zapamiętali je uczestnicy pielgrzymki, którzy udali się do Białogostoku na spotkanie z Papieżem.

Członkowie koła wnieśli też swą przysięgową egielkę w zorganizowanej Kaziukowskiego Kiermaszu, ustawienie pomnika dla poległych żołnierzy AK pod Krawczunami, dwukrotnie byli współorganizatorami pleneru plastyków w Suderwie, podejmowali gości z Macierzy. Słowem, na nudy zabrakło czasu, a szczególnie dla młodzieży.

Członkowie ZPL aktywnie uczestniczyli nie tylko w życiu społecznym, ale też politycznym. Za dowód tego może posłużyć również ostatnie zebranie koła, na którym między innymi, wiele uwagi poświęcono przyjęciu oby-

telstwa. Mieszkańcy gminy dalece nie wszyscy podjęli decyzję w tej sprawie.

— **Musimy przyjąć obywatelstwo Litwy, skoro chcemy przetrwać na ojcowiskiej ziemi. W przeciwnym razie będziemy niczym obco krajowi pozbawieni wszelkich praw. Ale będąc obywatelami Litwy, nie powinniśmy też zapominać, że jesteśmy Polakami — mówiła W. Markowska.**

Na zebraniu powrócono też do krzywdzących dla mieszkańców gminy decyzji rozwiązania rady rejonowej. O burzano się, że te „demokratyczne” posunięcia na tym się nie skończyły. Bo mianowany pełnomocnik rzędu na rejon wileński, według własnego widzimisie, zmienił skład działającej już gminnej służby reformy rolnej, wprowadzając przy tym człowieka nie cieszącego się dobrą opinią wśród mieszkańców gminy. A przecież członkowie działającej służby byli wytypowani przez zespół, zaaprobowani przez deputowanych na sesji gminnej. O jakiej demokracji mówimy, jakie budujemy państwo? — zapytywano. Oburzono się też z powodu zamknięcia gazety rejonowej „Przyjaźń”.

Zabierający głos starosta gminy J. Brazis wyraził niepokój z powodu odgórnego narzucania wymagań prowadzenia dokumentacji w języku państwowym. Trwoży go również wprowadzenie swoistej odgórnego kontroli, gdy wynika kwestia zwolnienia sesji w gminie. Należało o trzy dni przed wyznaczonym terminem zawiadomić władzę rejonową, przy tym zażąda-

no też przedstawienia zgadnień przewidzianych do omówienia na sesji. Czyżby takiego poczynania wóda do demokracji? A sesja, jak się okazało wypowiedziała swe zdanie co do utworzenia wielkiego miasta Wilna. Deputowani wyrazili kategoryczny protest przeciwko przyłączeniu ich gminy do miasta. Takiego zdania byli również uczestnicy zebrania. Podkreślali przy tym, że zamiary przyłączenia Suderwy do miasta są krzywdzące dla mieszkańców gminy, gdyż zostaną oni pozbawieni prawa do odzyskania ziemi ojców, jakże mieszkańcy miasta, zgodnie z uchwałą zarządu, muszą zadocłwić się działką wielkością 0,20 ha.

Uczestnicy zebrania zdecydowali wyśtosować w tej sprawie odezwę do władz rejonu, miasta i do parlamentu.

Na zebraniu zostali zaproszeni kierownik rejonowej komisji do spraw prywatyzacji Stanisław Majewski oraz członek tej komisji Zbigniew Stof. Udzielił oni wyczerpujących odpowiedzi na pytania zgromadzonych rolników dotyczące zwrotu majątności byłym właścicielom, możliwości kupna mieszkań i domów.

Do zebranych zwrócił się również sekretarz odpowiedzialny Zarządu Głównego ZPL, deputowany do RN republiki Ryszard Maciejkianiec.

Uczestnicy zebrania dodatkowo ocenili dwuletnią pracę zarządu suderskiego koła ZPL oraz wybrali nowy zarząd z prezesem Leokadią Kotkowską na czele.

Danuta WOJTUSIAK

UCHWAŁA PREZYDIUM RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ O POWOŁANIU SPECJALNEGO WYDZIAŁU ŚLEDZCZEGO

Z uwagi na to, że Rada Najwyższa Republiki Litewskiej wielokrotnie potępiała publicznie przestępstwa wobec ludzkości, pryncypialnie przestrzegając zasady, że osoby, które ich dokonały muszą być ścigane i nie mogą uniknąć odpowiedzialności, jak też na życzenie niektórych państw współpracujących w badaniu takich przestępstw Prezydium Rady Najwyższej Republiki Litewskiej postanawia:

ROZPORZĄDZENIE RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ NR 765P Z 25 PAŹDZIERNIKA 1991 R.

W celu uporządkowania odczucia postępowania straży granicznej i komory celnej w Lazdijach i pilnego dokonania rekonstrukcji drogi na tym i sąsiednich terytoriach oraz związanych z tym wyspecjalizowanych prac:

1. polecić zarządowi rejonu lazdijskiego, aby spełniał funkcje inwestora rekonstrukcji drogi, znajdującej się na terytorium posterunku straży granicznej i komory celnej w Lazdijach oraz na terytorium sąsiednim, i związanych z tym wyspecjalizowanych robót.
2. polecić zarządowi rejonu lazdijskiego, aby spełniał funkcje inwestora rekonstruowanej obecnie części drogi i zakończył roboty do 1 grudnia 1991 r.
3. Zobowiązując Ministerstwo

Komunikacji, Ministerstwo Budownictwa i Urbanistyki, Ministerstwo Łączności i Informatyki oraz Ministerstwo Energetyki, aby wytypowały organizację wykonawczą i podwykonawczą, które dokonałyby rekonstrukcji tej drogi oraz robót wyspecjalizowanych.

Ministerstwo Handlu i Zasobów Materiałowych powinno maksymalnie dopomóc zarządowi rejonu lazdijskiego w zaopatrzeniu w materiały i środki, które są potrzebne do wykonania rekonstrukcji drogi i robót wyspecjalizowanych.

3. Zobowiązując zarząd rejonu lazdijskiego:

- 3.1. zapewnić, aby terytorium posterunku straży granicznej i komory celnej w Lazdijach oraz są-

siadnym wydziałowi śledczemu koordynowanie pracy z rzędem Republiki Litewskiej oraz innymi instytucjami prawnymi i dysponującymi archiwami.

3. Upoważnić Prokuraturę Generalną do utrzymywania łączności z odpowiednimi służbami państwowymi innych krajów, wymiany z nimi niezbędnej informacji, udzielania ich przedstawicielom na Litwie praktycznej pomocy.

4. Polecić rządowi Republiki Litewskiej — rozstrzygnąć kwestii zapotrzenia materialnego powołanego wydziału.

Przewodniczącą Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas LANDSBERGIS

Wilno, 23 października 1991 r.

siadnie terytorium były utrzymywane w ciągłym porządku, rozstrzygać problemy utrzymywania porządku publicznego na pograniczu;

3.2. W ciągu dwóch tygodni uporządkować odczucie posterunku straży granicznej w Lazdijach;

3.3. Do 1 grudnia 1991 r. urządzić na terytorium posterunku straży granicznej i komory celnej w Lazdijach oraz sąsiednim terytorium najniebezpieczniejsze obiekty sanitarne i higieniczne.

4. Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Gospodarki, sporządzając projekty normatywnów budżetów samorządów terenowych, powinny uwzględnić zgłoszenie rejonu lazdijskiego i przewidzieć assignowania budżetowe na realizację wyszczególnionych robót.

Premier Republiki Litewskiej G. WAGNORIUS

O PRAWACH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH

Jak komunikuje się z Londynu, 25 października Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju zorganizował to spotkanie, w którym uczestniczyły delegacje z czterech państw bałtyckich, przedstawiciele Rady Europejskiej, eksperci międzynarodowi.

Jego celem było wyjaśnienie statusu i praw mniejszości narodowych mieszkających na Litwie, Łotwie i Estonii. Spotkanie zorganizowano w związku z prośbą państw bałtyckich o przyjęcie do Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

Uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 409

O trybie organizowania aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych

Rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Zatwierdzić przepisy o reorganizowaniu aukcji (załącznik), jednorazowych wypłat państwowych i innych docelowych kompensat

2. Ustalić, że instytucje bankowe nie mają prawa wpisywać do niebilansowej części konta inwestycyjnego osób, które nabyły na aukcjach jednorazowe państwowe wypłaty i inne kom-

pensaty docelowe, ponad 50 tys. rubli. Pracownicy instytucji bankowych, którzy naruszają ten wymóg, odpowiadają w trybie ustalonym przez ustawę. Suma państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat, przekraczająca 50 tys. rubli, jest uważana za nabytą bezprawnie od chwili zakupu na niej na aukcji. Za bezprawnie na-

byte państwowe jednorazowe wypłaty i inne docelowe kompensacje pieniędzy nie zwraca się. 3. Zobowiązać służby prywatyzacji samorządów miejskich i rejonowych, aby przystąpiły do urządzenia aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat od 1 listopada 1991 r.

Premier Republiki Litewskiej G. WAGNORIUS

Przepisy organizowania aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Przepisy te regulują sprzedaż na aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat według ustawy Republiki Litewskiej o trybie wykorzystywania państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat na pokrycie kredytów i kosztów budowy spółdzielczych i indywidualnych domów (mieszkań) mieszkalnych.

2. Aukcje ogłaszają, organizują i przeprowadzają służby prywatyzacji samorządów wyższego szczebla.

3. Służby prywatyzacji samorządów wyższego szczebla mają prawo sprzedawać na aukcjach wszystkie prawnie nabyte państwowe jednorazowe wypłaty i inne docelowe kompensaty tych obywateli Republiki Litewskiej, którzy mają nie pokryte kredyty na budowę spółdzielczych lub indywidualnych domów (mieszkań) mieszkalnych, jak też tych obywateli, którzy powinni uiszczyć wpłatę zaliczkową (nie przekraczając wysokości zadłużenia lub wpłaty zaliczkowej).

TRYB OGŁASZANIA

INFORMACJI O AUKCJACH PAŃSTWOWYCH JEDNORAZOWYCH WYPŁAT I INNYCH DOCELOWYCH KOMPENSAT

4. Służby prywatyzacji do 5 każdego miesiąca przekazują wydawcom informacyjnych biuletynów o prywatyzacji samorządów miejskich (rejonowych) oraz Ministerstwu Gospodarki informację o przewidzianym organizowaniu w przyszłym miesiącu aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych. Podaje się następujące dane:

4.1. Czas przeprowadzenia aukcji;

4.2. Termin rejestracji zgłoszeń do sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych oraz uczestników aukcji;

4.3. Adres, numer telefonu, godziny pracy służby ds. organizowania aukcji;

4.4. Nazwa, adres i numer konta placówki bankowej, w której otwarto konto do rozliczenia się za nabywane państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe;

4.5. Cena aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych na ostatnio odbytej aukcji.

5. Wszystkie dane wyszczególnione w punktach 4.1.—4.5. powinny być opublikowane w republikańskim informacyjnym biuletynie prywatyzacji oraz informacyjnym biuletynie prywatyzacji samorządu odpowiedniego miasta (rejonu) nie później niż 15 dni przed aukcją.

TRYB REJESTRACJI

ZGŁOSZEN DO SPRZEDAŻY PAŃSTWOWYCH JEDNORAZOWYCH WYPŁAT I INNYCH KOMPENSAT DOCELOWYCH ORAZ UCZESTNIKÓW (NABYWCÓW) AUKCJI

6. Osoby, mające prawo do sprzedaży na aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat oraz pragnący to uczynić, składają w służbie prywatyzacji odpowiedniego samorządu miejskiego (rejonowego):

6.1. zgłoszenia do sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych (załącznik 1 do tych przepisów);

6.2. zaświadczenie wypełnione według formularza, przedstawionego w zatwierdzonych uchwałach nr 244 rządu Republiki Litewskiej z 21 czerwca 1991 r. przepisach o przekazaniu państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych służbom prywatyzacji terenowych samorządów w celu sprzedaży na aukcjach;

6.3. zakładowe koperty z podaną według załączonego formularza najniższą ceną, za którą zgadzają się sprzedać należące do nich państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe (cenę podaje się w rublach i kopiejkach z zał. rubel państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych).

7. Służby prywatyzacji samorządów terenowych zgłoszenia obywateli, wskazane w punkcie 6.1. rejestrują w rubrykach 1—4 księgi rejestracji rozliczeń ze sprzedających państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe (załącznik 2 do tych przepisów) według daty ich złożenia. Na zaświadczeniach, wskazanych w punkcie 6.2. odnotowuje się numer rejestracji sprzedającego i datę złożenia zgłoszenia, a na kopertach wskazanych w punkcie 6.3. — słowo „oferta”, nr rejestracji, imię, nazwisko sprzedającego i datę złożenia zgłoszenia.

8. Uczestnikami (nabywcami) aukcji do 3 listopada 1991 r. mogą być mieszkańcy Republiki Litewskiej, mający konta inwestycyjne, a po 3 listopada 1991 r. — tylko obywatele Republiki Litewskiej, mający konta inwestycyjne.

9. Osoba, pragnąca zarejestrować się jako uczestnik aukcji (nabywca) powinna dla służby prywatyzacji:

9.1. Przedstawić dokument tożsamości i książeczkę konta inwestycyjnego;

9.2. Uiszczyć opłatę rejestracyjną w wysokości 50 rubli (gotówką — na miejscu albo przed przybyciem do rejestracji — przekazem). Opłata rejestracyjna nie jest zaliczana do ceny nabywanych państwowych wypłat jednorazowych i nie ulega zwrotowi;

9.3. Wpłacić wadium w wysokości 1000 rubli (gotówką — na miejscu lub przed przybyciem do rejestracji — przekazem);

9.4. Wskazać numer konta bankowego, na który można przekazać podlegające zwrotowi wadium, nazwę i adres placówki bankowej;

9.5. Przedstawić zaklejoną kopertę ze zgłoszeniem do nabycia państwowej jednorazowej wypłaty i innych kompensat docelowych (załącznik 3 do tych przepisów).

10. Dane o każdym zarejestrowanym uczestniku odnotowuje się w rubrykach 1—6 dziennika rejestracji rozliczeń z nabywcami państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych (załącznik 4 do tych przepisów). Osoba, pragnąca na być państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe powinna własnoręcznie pod-

pisem potwierdzić autentyczność danych odnotowanych w tym dzienniku. Na kopercie ze zgłoszeniem do nabycia państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych pisze się słowo „popyt”, rejestracji numer, imię i nazwisko uczestnika aukcji.

11. Po zarejestrowaniu uczestnika (nabywcy) aukcji wydaje się mu kartę rejestracyjną (załącznik 5 do tych przepisów).

12. Rejestracja osób, pragnących sprzedać państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe, powinna być zakończona nie później niż w ostatnim dniu przed aukcją, a uczestnicy aukcji powinni być zarejestrowani do chwili rozpoczęcia aukcji. Zabrania się ogłaszania danych dotyczących tego, ile sprzedaje się i ile pragnie się nabyć państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych. Osoby, które naruszają ten wymóg, odpowiadają w trybie ustalonym przez ustawę.

Pracownicy służby prywatyzacji nie mają prawa rejestrować zgłoszeń do sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, jak też uczestników (nabywców) aukcji, jeżeli nie zostały spełnione wymagania odpowiednio z 6 lub 9 punktów.

PRZEPROWADZANIE AUKCJI (TRYB REALIZOWANIA ZGŁOSZEŃ)

13. Aukcja odbywa się, jeżeli w ustalonym trybie do udziału w niej zarejestrowała się chociaż jedna osoba (jej pełnomocny przedstawiciel) i jest chociaż jedno zgłoszenie do sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych.

14. Aukcję przeprowadza co najmniej dwóch pracowników służby prywatyzacji wyznaczonych przez kierownika tej służby. Aukcję powinien nadzorować chociaż jeden członek miejskiej (rejonowej) komisji prywatyzacji. Uczestnicy (nabywcy) aukcji oraz właściciele sprzedawanych państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat również mają prawo obserwować aukcję.

15. W ogłoszonym w informacyjnym biuletynie prywatyzacji dniu i godzinie aukcji pracownicy służby prywatyzacji otwierają koperty przedstawione przez kupujących i sprzedających, kierując się wskazanymi w nich cenami kupna i sprzedaży oraz sumami kupowanych i sprzedawanych państwowych jednorazowych wypłat i innych docelowych kompensat pracownicy służby prywatyzacji sporządzają tablicę oferty i popytu państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych (załącznik 6) niniejszych przepisów. Tablicę sporządza się w sposób następujący:

15.1. Wszystkie podane w kopertach ceny kupna i sprzedaży wpisuje się do 1 rubryki, w trybie wstępującym, poczynając od najmniejszej.

15.2. W każdej linijce rubryki 2 wpisuje się ogólną kwotę państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, które ich właściciele zgadzają się sprzedać za wskazaną (Dokonczenie na str. 6)

Wzór podania w sprawie nabycia działki gruntowej dla założenia prywatnego gospodarstwa

Do służby reformy rolnej rejonu
..... gminy
Ob.
(nazwisko, imię, imię ojca)
.....
(miejsce zamieszkania, telefon domowy)
.....
(miejsce pracy, telefon służbowy)

PODANIE

1. Proszę o przyznanie mi działki gruntowej ha, z tego ha użytków rolnych i ha lasu na założenie gospodarstwa prywatnego.

2. Działka, którą chciałbym posiadać, znajduje się we wsi obecnie wykorzystuje ją:

3. Moje wykształcenie
(podstawowe, średnie, wyższe)

..... rodzina składa się z osób, w tym w wieku produkcyjnym Rodzina mieszkająca razem, posiada prywatne gospodarstwo ha, działkę osobistą ha, sad zespołowy ha.

4. Pragnę rozpocząć użytkowanie działki gruntowej ha od 199..... roku.

5. Planuję specjalizowanie gospodarstwa prywatnego:
(wskazać przewidywane uprawianie roślin, wielkość produkcji)

6. Mam budynki:
planuję zbudować:

7. Mam maszyny i sprzęt rolniczy:
planuję nabyć:

8. Mam zwierzęta:

9. Chciałbym otrzymać pożyczkę państwową rubli (suma słownie)

10. Do podania załącza się następujące dokumenty:
10.1.
10.2.
10.3.

(podpis petenta)

199..... r.

Wzór podania w sprawie wydzierżawienia działki gruntowej pod gospodarstwo osobiste

Do służby reformy rolnej rejonu gminy

Ob.
(Nazwisko, imię, imię ojca)

.....
(miejsce zamieszkania i telefon domowy)

.....
(miejsce pracy i telefon służbowy)

PODANIE

1. Proszę wydzierżawić pod gospodarstwo osobiste ha ziemi państwowej we wsi
Teraz użytkuję ha gruntów.

2. Położenie działki gruntowej, którą pragnę posiadać i inne warunki:
(pokrótce scharakteryzować umiejscowienie działki, którą się pragnie mieć, wskazać, z której użytkowanej dotychczas działek się zrezygnuje, gdzie się chce otrzymać)

(podpis petenta)

199..... r.

Przepisy organizowania aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych

(Dokończenie ze str. 5)

lub niższą cenę w tej samej linijce rubryki 1.

15.3. W każdej linijce rubryki 3 wpisuje się kwotę, jaką uzyskuje się po dotaniu wszystkich państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, które pragnie się nabyć za cenę wskazaną w tej linijce rubryki 1 lub wyższą;

15.4. Różnicę między sumami uzyskanymi w rubrykach 2 i 3 wpisuje się w rubryce 4.

Cenę, gdy uzyskuje się podczas kupna i sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych zapisaną w rubryce 4 najmniejszą różnicę między ofertą a popytem (w absolutnej wielkości), uważana jest za cenę aukcji. Jeżeli ta różnica równa się zero, zadowala się wszystkich uczest-

ników aukcji, którzy w kopertach wskazali cenę nabycia wyższą lub równą cenie aukcji i sprzedaje się im państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe tych osób które wskazały w kopertach cenę sprzedaży niższą lub równą cenie aukcji.

Jeżeli w przypadku sprzedaży za cenę aukcji oferta przewyższa popyt (w 4 rubryce tablicy — liczba dodatnia), to sprzedaje się tyle państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, ile wpisano już w rubryce 3. Pierwszeństwo sprzedaży mają osoby, które podały niższą cenę sprzedaży, a jeżeli wskazano jednakowo cenę sprzedaży — to osoba mająca mniejszy numer rejestracyjny.

Jeżeli w przypadku sprzedaży za cenę aukcji popyt jest wyższy od oferty (w rubryce 4 tab-

licy — liczba ujemna), to sprzedaje się tyle państwowych wypłat jednorazowych i innych kompensat docelowych, ile wpisano ich w rubryce 2. Pierwszeństwo nabycia mają uczestnicy (nabywcy) aukcji, którzy podali wyższą cenę kupna, a jeżeli wskazano jednakowo ceny kupna — to uczestnik aukcji mający mniejszy numer rejestracyjny.

Dane o sprzedanych na aukcji państwowych jednorazowych wypłatach i innych kompensatach docelowych odnotowuje się w rubrykach 5–8 dziennika rejestracji rozliczeń ze sprzedającymi, a o nabytych na aukcji państwowych jednorazowych wypłatach i innych docelowych kompensatach — w rubrykach 7–11 dziennika rejestracji rozliczeń z nabywcami.

16. Kierując się danymi dziennika rejestracji rozliczeń z nabywcami państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, księgowy aukcji wydaje uczestnikom (nabywcom) aukcji, którzy nabyli jednorazowe państwowe wypłaty i inne kompensaty docelowe, po dwa egzemplarze (czeku rozliczeniowego) załącznik 7 do tych Przepisów, z których jeden nie później niż w następnym dniu roboczym po aukcji przesyła się uczestnikowi aukcji (albo wydaje się na miejscu, jeżeli uczestnik aukcji obserwuje ją), drugi natomiast pozostaje w służbie prywatyzacji.

Numer czeku rozliczeniowego odnotowuje się w rubryce 12 dziennika rejestracji.

ROZLICZENIE SIĘ ZA NABYWANE PAŃSTWOWE JEDNORAZOWE WYPŁATY I INNE KOMPENSATY DOCELOWE

17. Uczestnik (nabywca) aukcji po otrzymaniu czeku rozliczeniowego w terminie 10 dni roboczych od aukcji powinien przekazać na konto służby prywatyzacji sumę, równą różnicy sumy sprzedanych za cenę aukcyjną państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat

docelowych i wadium. Służba prywatyzacji po otrzymaniu zawiadomienia placówki bankowej o opłacie, na drugim egzemplarzu czeku stawia pieczęć „Opłacone”, dołączając doń potwierdzający to dokument. Uczestnicy aukcji, którzy ją obserwowali, mogą rozliczyć się na miejscu gotówką. W tym przypadku na obu egzemplarzach czeku rozliczeniowego stawia się pieczęć „Opłacone”.

Jeżeli uczestnik (nabywca) aukcji nie rozliczył się w ustalonym terminie za nabyte państwowe jednorazowe wypłaty i inne docelowe kompensaty, transakcję uważa się za nie odbyłą, a wadium nie zwraca się. Sumę nie zwróconego wadium rozdziela się w trybie ustalonym w drugim akapicie punktu 19.3.

18. Służba prywatyzacji po otrzymaniu zawiadomienia o przelaniu pieniędzy na jej konto, nie później niż w następnym dniu roboczym przesyła do placówki bankowej zawiadomienie o zakupionych przed nabyciem na aukcji państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensatach docelowych (załącznik 8 do niniejszych przepisów), prosząc o zaliczenie ich na wskazane konto inwestycyjne nabywcy.

ROZLICZENIE SIĘ ZA SPRZEDANE PAŃSTWOWE JEDNORAZOWE WYPŁATY I INNE KOMPENSATY DOCELOWE

19. Służba prywatyzacji po otrzymaniu zawiadomień o opłaceniu sprzedanych państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, ale nie później niż w terminie 20 dni od aukcji, rozdziela środki uzyskane za sprzedane na aukcji państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe w następującym trybie:

19.1. Pokrywa wydatki na organizowanie aukcji (5 proc. uzyskanych środków);

19.2. Przekazuje na konto wskazane w świadectwie osobistym sumę potrzebną do pokrycia zadłużenia za spółdzielczy lub indywidualny dom (mieszkanie) mieszkalny;

19.3. Resztę (zmniejszoną o współczynnik równy stosunkowi nominalnej wartości państwowych jednorazowych wypłat in-

nych kompensat docelowych oraz cen sprzedaży) przekazuje na konto inwestycyjne (jeśli część bilansowa osoby, która sprzedała państwowa jednorazowa wypłata i inne kompensaty docelowe).

Kwotę środków, nie przelanych na osobiste konto inwestycyjne, przekazuje się:

30 proc. do funduszu prywatyzacji samorządu miejskiego (rejonowego);

70 proc. — do Republikańskiego Funduszu Prywatyzacji.

NIE OBDYTA I NIEWAZNA AUKCJA

20. Uważa się, że aukcja nie odbyła się, jeżeli do udziału w niej nie zamieształ się ani jeden uczestnik albo nie zarejestrowano żadnego zgłoszenia do sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych.

21. Aukcja nie jest ważna, jeżeli zawarte na niej transakcje zostały uznane w trybie sądowym za nieważne z tej przyczyny, że:

21.1. W informacyjnych biuletynach prywatyzacji nie opublikowano zgłoszeń do sprzedaży państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych oraz rejestracji uczestników aukcji, jak też miejsca i terminu przeprowadzenia aukcji, lub ogłoszono o tym z pominięciem tych przepisów;

21.2. Państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe sprzedała osoba, nie mająca do tego prawa;

21.3. Utrudniano udział w aukcji osobom, które miały to prawo;

21.4. Państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe nabyła osoba, nie uprawniona do udziału w aukcji;

21.5. Nabywcy zostali zarejestrowani albo aukcja była organizowana w czasie i miejscu innym, niż podano w informacyjnych biuletynach prywatyzacji;

21.6. Zostały w sposób istotny naruszone inne przepisy organizowania aukcji;

21.7. Zostały naruszone inne warunki transakcji przewidziane w ustawach cywilnych.

22. Jeżeli sąd uzna transakcję zawartą na aukcji za nieważną z winy służby prywatyzacji samorządu terenowego, to wszystkie zaistniałe z tej przyczyny straty pokrywa samorząd wyższego szczebla, natomiast pracownicy służby prywatyzacji samorządu terenowego ponoszą odpowiedzialność w trybie ustalonym przez ustawy Republiki Litewskiej.

ZASADY KOŃCOWE

23. O niesprzedanych za cenę aukcyjną państwowych jednorazowych wypłatach i innych kompensatach docelowych powiadamia się właścicieli w terminie dwóch dni po aukcji, a osoby, których państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe nie zostały sprzedane z tej przyczyny, że uczestnik aukcji, które je nabył, nie opłacił w terminie kwoty wskazanej w toku rozliczeniowym nie później niż w ciągu 20 dni po aukcji. Osoby te mogą zgłosić nową cenę sprzedaży i sprzedać państwowe jednorazowe wypłaty oraz inne kompensaty docelowe na następnej aukcji w trybie ogólnym.

Jeżeli w ciągu 10 dni od wysłania zawiadomienia osoba nie zjawi się, by zgłosić nową cenę sprzedaży, nie sprzedane państwowe jednorazowe wypłaty i inne kompensaty docelowe zwracane są na jej konto inwestycyjne.

24. Uczestnikom aukcji, którzy nie nabyli państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, służba prywatyzacji zwraca wadium nie później niż w ciągu 5 dni pracy po aukcji. Osoby te mogą uczestniczyć w następnej aukcji w trybie ogólnym, ustalonym w tych przepisach.

Jeżeli uczestnikowi aukcji sprzedano nie całą wskazaną przezeń kwotę państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych, to wadium zalicza się do opłaconej części ceny faktycznie nabytych państwowych jednorazowych wypłat i innych kompensat docelowych.

Wzór podania w sprawie nabycia działki gruntowej do działalności rolniczej

Do służby reformy rolnej rejonu gminy Ob, (nazwisko, imię, imię ojca) (miejsce zamieszkania i telefon domowy) (miejsce pracy i telefon służbowy)

PODANIE

1. Proszę sprzedać mi działkę gruntową ha (wskazać charakter działalności gospodarczej) 2. Działka, którą chcę mieć, znajduje się we wsi , obecnie z niej korzysta: 3. Skład użytków gruntowych: użytki rolne ha, lasy ha, inne grunty ha. 4. Do podania załącza się następujące dokumenty: 4.1. 4.2. 4.3. Podpis petenta 199...r.

Wzór podania w sprawie nabycia ziemi pod posesję prywatną

Do służby reformy rolnej rejonu gminy Ob, (nazwisko, imię, imię ojca) (miejsce zamieszkania i telefon domowy) (miejsce pracy i telefon służbowy)

PODANIE

1. Proszę sprzedać mi działkę gruntową ha, którą zajmuję (zajmie) posesja prywatna (działka przeznaczona na budownictwo indywidualne). Prywatna posesja znajduje się we wsi (osiedlu) Ziemia w składzie posesji prywatnej: ziemia zajęta przez budynki i podwórze ha, sad ha, ogród ha, zadrzewienie obejmia ha, inne grunty ha. 2. Inne warunki nabycia działki: 3. Do podania załącza się następujące dokumenty: 3.1. 3.2. 3.3. (podpis petenta) 199...r.

Wzór podania w sprawie nabycia działki gruntowej do ogólnej działalności rolniczej

Do służby reformy rolnej rejonu gminy Ob, (nazwisko, imię, imię ojca) (miejsce zamieszkania i telefon domowy) (miejsce pracy i telefon służbowy)

PODANIE

1. Proszę o przyznanie mi działki gruntowej ha, z tego ha użytków rolnych i ha lasu dla ogólnej działalności rolniczej w zakładanym przedsiębiorstwie rolnym (nazwa zakładanego przedsiębiorstwa) 2. Działka, którą chciałbym mieć, znajduje się we wsi , teraz korzysta z niej: 3. Od przedsiębiorstwa rolnego, któremu przekazałem do użytku nabytą ziemię, dla swego gospodarstwa osobistego chciałbym otrzymać ha użytków rolnych ziem zagrodowej. 4. Do działki gruntowej, o której nabycie proszę, nie wchodzi posesja, na którą składa się zagroda o powierzchni ha, znajdująca się we wsi 5. Do podania załącza się następujące dokumenty: 5.1. 5.2. 5.3. (podpis petenta) 199...r.

Przed 52 lata Wilno powróciło do Litwy

„Litwa i Litwini“

Pod takim tytułem nakładem oficyny „Spręcograf” w Olsztynie w bieżącym roku ukazała się książka polskiego historyka Henryka Wisniera. Są to szkice z dziejów państwa i narodu litewskiego. Recenzentem tej pracy jest Inge Lukszaite z Instytutu Historii Akademii Nauk Litwy. Szerzej edycja „Litwa i Litwini” przedstawia w publikacji, która się ukáže w jutrzejszym numerze „K. W.”. Natomiast dzisiaj polecamy uwadze naszych Czytelników fragment rozdziału „Zmlerzch”.

kich kwalifikacjach i żadnym studium. Na decydujących innych wazyła, niekiedy niechęć do porzucenia już posiadanego, do pójścia na niewiadomą. Vilnius mūs, Lietuva Rusų, Wilno nasze, Litwa Rosjan...
Inna kwestia, że dla przybyłych, którzy przywykli do twórczego przez propagandę obrazu Wilna, jeżdżącego pod polskim jarzmem, widok polsko-żydowskiego miasta był przykrym i budzącym agresję zaskoczeniem. W roku 1938... informowała „Nowoczesna Encyklopedia Ilustrowana”, wśród 208 000 mieszkańców było 137 000 Polaków, 58 800 Żydów, 1500 Litwinów...

Przekroczenie granicy polskiej przez wojska litewskie 27.X.1939 r. Symboliczne przepielowanie szlabanu granicznego.

We wrześniu 1939 roku minister spraw zagranicznych Roszcy, Joachim von Ribbentrop, przedłożył rządowi litewskiemu propozycję tajnego spotkania, które Litwini odrzucili. Oszemem, mówili o spotkaniu jawnym, by nie prowokować Związku Radzieckiego, zresztą o propozycji powiedzieli Moskwe. Kwestia otwarta pozostała, czy ówczesne losy państwa i społeczeństwa mogły się potoczyć inaczej, w każdym razie 28 września 1939 roku został podpisany niemiecko-radziecki układ o granicy i przyjaźni, który przesuwał Litwę ze strefy interesów niemieckich w radziecką. Dzień później Władzawł Molołow przyjął posła Litwy w Moskwie i zaproponował rychłe podjęcie rozmów z rządem.

W Kownie, żądając sobie sprawę z trudności, jakie trzeba będzie pokonać, aby wliczyć zyskany obszar w organizm państwa, utworzoneo 27 października urząd Pełnomocnika Rządu na Okręg Wileński, którym został Antanas Merkys, a następnie Kazys Bizauskas. Postanowiono — z dnim 23 listopada — wprowadzić ustawodawstwo litewskie. Interesująca jest, przynajmniej z prawnego punktu widzenia, że mieszkańcom miasta uznawanego za konstytucyjną stolicę Litwy nie przyznano litewskiego obywatelstwa. Co więcej, pominięto wydaną przez Prezydenta Republiki Litewskiej 8 sierpnia 1939 roku ustawę o obywatelstwie i odwołano się do tekstu układu litewsko-radzieckiego z 12 lipca 1920. Swoistym, tam, że obywatelami Litwy są ludzie, którzy w chwili ratyfikacji układu mieszkający w jej granicach, którzy samo albo których rodzice mieszkali na terytorium litewskim, ludzie, którzy tu żyli przed rokiem 1914, jednak nie krociej niż 10 lat, i mieli stałą pracę, a z wyłączeniem siebie w wojsku lub aparacie państwa.

13 października, na dzień przed zamknięciem placówki, polski poseł w Kownie, Franciszek Charwał, zaprotestował przeciwko możliwemu zmianom granicznym. Kilka dni później, 18 października, protest złożył Rząd RP. Mieszkańcy Wilna, także Polacy, szczególnie krajowcy, przyjęli jednak wkroczących Litwinów zyczliwie, czasem entuzjastycznie. Józef Mackiewicz, autor wstrząsającego obrazu tych ziem pod rządami polskiego oficera i starosty, „Buntu rolnostwo”, przypisał to potępnym akwertyczkom i „gadki informacyjnej”. Dla większości, dla tysięcy wiekinierów z głębi Polski (w grudniu 1939 roku w Komitecie Pomocy Uchodźcom zarejestrowanych było 16 500, ale oceniano, że jest do 25 000) przesunięcie granicy oznaczać będzie ratunek przed łabami masowych deportacji w głąb Związku Radzieckiego. Podejmowane przez stronę litewską decyzje, postępowanie już miejscowych, wileńskich władz, przerażało przecieł nastroj przychylności, a choćby oczekiwania, w niechęć, a nawet wrogość. Jest reszta paradoksalna, że gdy chroniący się w Republice Litewskiej Aleksandra Piłsudska z córkami, Aleksander Prystor, wojewoda wileński, Artur Mielżyński i wielu innych nepokytali zryczywie wygłoszenia dła, uśmiech, żywe wspanielca, pismo o tym Stanisław Cak Mackiewicz, to w Wilnie i mieszkancy, i uciekinierzy zobaczyli dła zaciśniętą w pięść.

3 października 1939 roku przybył do Moskwy Juozas Litnabaszys. W czasie rozmów na Kremlu Stalin przekazał litewskim ministrowi i towarzyszącemu mu posłowi w Moskwie Ladasowi Natkiewiczisowi mapę z wykreśloną linią, która dzieliła Republikę na część niemiecką i radziecką. Władzawł Molołow oświadczył, że w tej sytuacji każde imperialistyczne państwo po prostu Litwę wzięło, przecieł bolszewicy poszukiwają inną drogę. Pokazano Litwinom drugą mapę, z nowymi granicami. Następnie wręczono projekty układów o przekazaniu Wilna Kraju Wileńskiego (Litwa otrzymała jednak mniej niż stanowił układ litewsko-rosyjski z 12 lipca 1920) oraz o pomocy wzajemnej, które miały przewidywać utworzenie na terytorium Republik, baz radzieckich (Porubanek — lotnisko pod Wilnem, Nowa Wilejka, Ołita, Prętny, Gajżany).

Obrona sytuacji, w której niezawisły rząd niezawisłego państwa uznaje za nieobowiązujać i własna konstytucję, i dekret prezydenta, a dla okremienia, kto jest obywatelam suwerennego kraju, sięga po sformułowania użyte w traktacie zawartym z obcym mocarstwem, otóż obroną i uzasadnieniem tego była stwierdzenie, że ów traktat nalezy do kategorii — wieczystych.

27 października 1939 wydzielone oddziały litewskie (Vilniaus Rinkine) przekroczyły granicę. Dzinie później generał Vincas Vitkauskas przyjął w Wilnie, na ulicy Mickiewicza, a niebawem Gediminasas defiladę. Na Rossie została wystawiona honorowa warta przy grobie Jona Basanawicziusa, oraz Józefa Piłsudskiego. 29 października podniesiono chorągiew litewską na wieży Giedymina.

Zaskoczeniem było, że za wojskiem nie przybył do Wilna rząd litewski. Było to zresztą zjawisko powszechne: Visi keliai i Vilnių veda O mes i Vilnių! Każdółd nieskaleham vis. Wszystkie drogi prowadzą do Wilna, tylko my nie rozumamy w podróży, napisze Kazys Boruta. Co więcej, ci, co wyruszyli, byli to często ludzie, którzy wyruszać — nie powinni, o niewiel-

ktoję uznał uczelnie za drugi, obok kowieńskiego, uniwersytet Litwy. Obowiązujać miał statut kowieński. Upowazniono ministra oświaty Kazysa Jokantasa do mianowania pełnomocnika, który do czasu wyboru rektora pełniłby jego funkcję. W istocie był nim już od 17 listopada profesor Ignas Koncius, 15 grudnia otrzymał jedynie nową nominację. Tego samego dnia Rada Ministrów określiła profil uczelni, a raczej postanowiła zwiększyć w sposób znaczący liczbę studentów litewskich w Wilnie, przenosząc z Kowna fakultet humanistyczny i prawa. Z kolei studenci wileńscy, ale jeśli mieli prawo do obywatelstwa litewskiego, mogli kontynuować naukę w Kownie (skorzysta z tego 141, w tym 17 Polaków). 15 stycznia 1940 roku dokonano w Wilnie wyboru rektora i został nim profesor Mykolas Birzizka. 22 stycznia rozpoczęto zajęcia. Istniał przecieł i uniwersytet litwai — polski — aż do lata 1944.

Zagrożony został był szkolnictwo polskiego. Ogłoszona 21 listopada nowa ustawa szkolna wprowadziła, jako język wykładowy — litewski. Odpowiedzią był grudniowy strajk, na który władze zareagowały groźbą, częściami spełnioną, zamknięciem szkół i aresztowaniami także uczniów. W tej sytuacji na apel Komitetu Polskiego młodzież wróciła do zajęć.

Pośród 375 polskich nauczycieli w Wilnie nie zostało zaawierzonych 225. Ich miejsce, przynajmniej w części, pozegli zajmować nauczyciele litewscy. Podjęto zamiar wprowadzenia do kościołów księży litewskich, ale to, wobec sprzeciwu arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego, zakończyło się niepowodzeniem. 18 maja 1940 kapituła zgodziła się jedynie na wprowadzenie do Katedry i 2 innych kościołów języka litewskiego.

Nasiłła się agresywność faszyzującej młodzieży litewskiej. Prawda, że obraz, przecieł za ledwie zarysowany, byłby tym bardziej uproszczony, gdyby nie podkreślił równoczesnych starań podejmowanych przez kół kierownicze państwa, przez część społeczeństwa, dla ulżenia doli

mieszkańców Wilna. Pisze i o tym Piotr Łossowski. Sondowano możliwość utworzenia litewsko-polskiego uniwersytetu, która to możliwość została odrzucona. Wyrażono zgodę na utworzenie jak gdyby reprezentacji społeczeństwa, Komitetu Polskiego, na którego czele stanął Stanisław Krzyżanowski.

Sprawnie i w sposób korzystny dla ludności dokonano wymiany pieniędzy w listopadzie 1939 roku.

Mogła się odróżnić prasa polska. Pierwszy od 6 tygodni, od 18 września, numer redagowanego przez Józefa Węsięckiego „Kuriera Wileńskiego”, prawda że z podtytułem „Vilniaus Kurjeris”, ukazał się 2 listopada. 25 listopada zaczęła wychodzić reprezentująca linię krajowców „Gazeta Codzienna” Józefa Mackiewicza.

Wznówiło działalność teatry — Miejski na Pohulance i Litnia, która z czasem zasłynie wystawieniem „Krakowiaków i Górali”. Prawda że poprzedzone to było chwilał napięcia, gdy władze Litwy, już Radzieckiej, cofnęły zgodę, gdy, jak wspomina Zygmunt Kęstowicz, anulowała zarządek, zdziła tłumaczce Litwince, przybyła z Moskwy komisja. Działal teatryczny Miastura i Kabaret Ksantypa w lokalu „Biurogo Sztrala”. 1 lipca 1940 Biedunek na Pohulance, zastrzeżony w akcie fundacyjnym dla polskich instytucji kulturalnych, został przecieł przyjęty przez Wileński Teatr Państwowy (Vilniaus Valstibinis Teatras).

Odnótować nalezy wspólna inicjatywę profesorów: Vincasa Kreve-Mickiewiczusa i Stanisława Kosińskowskiego utworzenia Instytutu Kultury Polskiej.

Niestety, częste wyczyny triumfującego szowinizmu, który zapomniał o ponadczasowych zasadach, o dniu jutrzejszym i występował w imieniu narodu i pozostawiał w pamięci ślady głębsze i trwałe.

Wilno stało się częścią Republiki na mocy układu moskiewskiego.

Układ moskiewski rzucił cieł na Republikę, której stolicą było Wilno...

Tytuł doktora honoris causa — Tomasz Wenclova

24 października na Uniwersytecie Marii Skłodowskiej — Curie w Lublinie pocię Tomaszowi Wenclovie uroczystie nadano tytuł doktora honoris causa tej uczelni. Marzyłśmy, że powstanie Europa Środkowa, w której będą współpracowały wolne narody — powiedział gość w swoim przemówieniu. — Sen ten jednak rozwił się z chwilą, gdy spadły armacie polskiej na światłowity ślawy udziowski. Dabrownik, Widzimy, jak po groźbie totalitaryzmu powstaje fala nacjonalizmu, powracają krzywdy i kompleksy, które mogą doprowadzić do izolacji narodów, co byłoby równoznaczne z ich wygłędą, lub pograżeniem się w

ruinach. Lublin jest odpowiednim miejscem do analizy tych spraw. Na Zamku Litwiskim są białe i żółte freski, które na gotyckich murach stworzyli malarze ruscy, zaproszeni tu przez litewsko-polskiego króla Jagiełłę. Jest bardzo ważne, aby nie urwała się ta naturalna więź narodów. Mówiąc o swej twórczości, poeta powiedział, że jego wiersze są świadkiem minionego epoki totalitarnej. Po rozpieleniu się lodów totalitaryzmu nie wiem, czy w ogóle zdolam pisać wiersze — powiedział Tomasz Wenclova.

Aigimantas DEGUTIS, kor. ELTA

27 października — w dniu śmierci fundatora Katedry Wileńskiej Witolda Wielkiego — odprawiona została Msza święta dla uczczenia jego pamięci. Od dzwonnicy katedralnej wieńt w żalobnym pochodzie ruszy-

Nowy bank

W ubiegły piątek odbyło się założycielskie zebranie Banku Komercyjnego Giełdy Wileńskiej. 11,5 mln zł, taki jest kapitał statutowy nowej placówki, której synaturajuzami zostało 15 osób prywatnych i 16 fizycznych. Wśród udziałowców jest sama Giełda Wileńska, firmy prywatne „Jowa” z Plunge „Gero” z Kiełdan, „BIRKOM” Wilna itd. 8 alicentów nowego banku za dewizę nabyła również firma z Iz-

li na cmentarz Rossa. Odprawiono modły nad grobami J. Basanawicziusa, M. K. Czurlionisa, B. Sruogii, innych zasłużonych dla Litwy postaci, żołnierzy poległych o wolność Litwy. Na czele procesji szedł proboszcz

Wileńskiej Archikatedry monsignora Kazimieras Wileczoren. W Archikatedrze celebrowano Mszę św. za żołnierzy wileńskiego oddziału, którzy w 1939 roku wkręcili do stolicy, modlono się za Wilno, które wróciło do Litwy.

raela „Beger Ltd”. Rozpowszechniono 220 imiennych akcji. W przyszłości zorganizujemy również publiczną sprzedaż papierów wartościowych — powiedziała na spotkaniu z dziennikarzami wybrana na prezesa banku w toku zebrania akcyjnego Romana Narcecioniene. — Główny cel działalności banku to kredytacja brokerów i ich firm działających w Giełdzie Wileńskiej. Na razie takich usług ko-

mersantom nie prowadzi żadna placówka finansowa Litwy. Powołanie do życia naszego banku jest bardzo na czasie — giełda wciąż rozwija swą działalność, każdego tygodnia odbywają się już 2 dni targowe, zwiększa się liczba transakcji, ich wartość...
W ubiegły piątek np. na targach Giełdy Wileńskiej sprzedano 220 wyrobów z 3 mln 163 tys. zł. Największym wzięciem cieszył się rozpuszczalnik, karbid, aluminium, stal, frezarki, zamrażarki, flesze fotograficzne, kable...

Z. WIRPSZA

Sport

PIKARSKIE OSTATKI

„Bratobójczy” pojedynk w rozgrywkach o mistrzostwo Litwy II ligi stoczyła wileńska „Polonia”...

Do Dwie kolejki pozostały do zakończenia jesiennej rundy pikarskiej ekstraklasie w Polsce...

Porażka „Lecha” sprawia, że zmniejszył się dystans dzielący go od pozostałych drużyn...

Teraz w polskiej ekstraklasie nastąpi przerwa do 17 listopada...

W przedostatniej kolejce wyłoniony został natomiast mistrz i wicemistrz Związku Radzieckiego...

W przedostatniej kolejce wyłoniony został natomiast mistrz i wicemistrz Związku Radzieckiego...

Po medale srebrne, niezależnie od wyników ostatniej kolejki, sięgnęli piłkarze moskiewskiego „Spartaka”...

Na 3 pozycji aktualnie plasuje się kijowski „Dynamo”.

NA 64 POLACH

Mistrz świata G. Kasparow nadal prowadzi w turnieju szachowym w Tilburgu...

Wszystko wskazuje na to, że Chinka Xie Jun zostanie nową mistrzynią świata...

Ekran

LIEUWA - „Wyrok” (Wiochy) o 12, 14, 16, 18, 20. HELIOS I sala - „Nocny portier”...

Televizja

WTOREK, 29 PAŹDZIERNIKA WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Dzień dobry. 8.10 - Nasz elementarz...

WARSZAWA

11.00 - „Wielka miłość Balkana” (5) - serial TP. 12.50 - Wiadomości...

MOSKWA I

6.30 - Poranek 9.05 - Kreskówka. 9.25 - Godzina dla dzieci...

Kalendarium

Wtorek (29.X) jest 302 dniem 1991 r. Do końca roku - 63 dni. * Znak Zodiaku - Skorpion...

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 29 października...

W ciągu następnych dwóch dni bez opadów. Temperatura w nocy 1-6 stopni mrozu...

daj na dzwonek telefoniczny” (USA, dla dorosłych) o 12, 18, 20...

WIDEOSALON - „Ponury anioł” (USA) o 13.30, 20.30. „Mankin” (USA) o 15.50, 18.10...

15.00 - TSN, 15.10 - Sportowy nasz młodzieży, 15.30 - Film fab. „Wizyta u Minotaura”...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15, 8.45 - Język francuski. 9.15 - Cwiczenia dla erudyty...

ŚRODA, 30 PAŹDZIERNIKA WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Dzień dobry. 8.10 - Konfrontacja...

WARSZAWA

11.00 - „Dynastia” - serial prod. USA. 12.50 - Wiadomości. 13.00 - 17.00 - Telewizja edukacyjna...

16, 18, 20, 20.40. AIDAS - „Tańcz, tańcz” (2 serie, Indie) o 16. „Smierтельна gra” (USA): 29.X-1.XI o 18.40, 20.30...

ABC ekonomii”. 22.00 - Spotkanie z rzecznikiem praw obywatelskich...

MOSKWA I 6.30 - Poranek 9.00 - Kreskówka. 9.25 - Razem z mistrzami. 9.40 - Dzieciocy klub muzyczny...

MOSKWA II

8.00 - Gimnastyka poranna. 8.15, 8.45 - Język francuski. 9.15 - Cwiczenia dla erudyty...

ŚRODA, 30 PAŹDZIERNIKA WILNO

7.30 - Lekcja angielskiego. 7.45 - Dzień dobry. 8.10 - Konfrontacja...

WARSZAWA

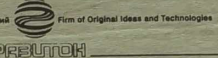
11.00 - „Dynastia” - serial prod. USA. 12.50 - Wiadomości. 13.00 - 17.00 - Telewizja edukacyjna...

KTO URODZIŁ SIĘ 29 PAŹDZIERNIKA

Niezależny, wytrwały, dumny - ma doskonałe zdolności analityczne. Ukołchał niepodległość. Trudno zrozumieć i niełatwo dać sobie z nim radę...

ratura” w 1922 r. 19.25 - Film fab. „Brat”. 21.00 - Program inform. 21.40 - Koncert...

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE ORAZ HURTOWNIA ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH I ROLNO-SPOŻYWCZYCH W ŁOMŻY

- poszukuje dostawców różnych towarów. podejmie wspólną produkcję, nawiąże współpracę, zawrze spółkę. na życzenie dostarczy każdy towar. otworzy wspólny sklep.

GRAWITON

od stycznia 1992 roku rozpoczyna wydawanie gazety o tym samym tytule dla POMYSŁOWYCH PRZEDSIĘBIORCÓW I PRZEDSIĘBIORCZYCH WYNAŁAZCÓW...

Spodziewamy się zostać rdzeniem, skupiającym ludzi z inicjatywą i o twórczej inwencji...

Plaszczyzny współpracy z „Grawitonem” można nakreślić już teraz. Oferty można przysłać pod adresem: 236000 Rosja, m. Kaliningrad...

Indeks gazety „GRAWITON” w centralnym katalogu - 50021, koszty prenumeraty rocznej - 12 rb. Kopertowana będzie wyłącznie według prenumeraty na całym terytorium byłego Związku...

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2024, Wilno, ul. Subocz 5. Indeks 67218. Zam. 500. Cena 30 kop. Nie restrykcji - 322. Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

TELEFONY: Redaktor - 22-42-46, zastępcy redaktora, sekretarz odpowiedzialny - 61-38-34. Dzielnicy: państwa I samorządu terytorowego; ekonomiczny - 62-97-19...

USŁUGI XERO!

Ul. Subocz 1 (od podwórka) czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy. Tel.: 62-66-04.

Biuro ogłoszeń i reklamy (przy ul. Subocz 5) czynne jest codziennie w godz. 9-17 w dniach pracy. Tel. 61-68-81.